

Jegyzőkönyv

a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének
2010. szeptember 15. (szerda) 12:30-tól tartott közgyűléséről,
a Számalk Zrt. Kalmár László termében
(1115 Budapest, Mérnök utca 39.)

Az ülésen jelen voltak: Antos László, Bajzák M. Eszter, Balogh László, Berki Károly, Dvoráček Agoston, Cseri Ilona, Csermely Péter, Cziráki Szabina, Fuszek Csilla, Gambár Katalin, Havasréti Béláné, Kormányos Róbert, Mező Ferenc, Nagy Jenőné, Nickl István, Nyerkiné Alabert Zsuzsa, Oláh Vera, Pék László, Rajnai Gábor, Somai József, Szász Zoltán, Szendrő Péter, Tombor László, Vida János, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége tagszervezeteinek képviselőitében és Bajor Péter, Bucsi Szabó Zsolt, Fülöpné Gali Zsófia, Mentler Mariann, M. Szilágyi Zsuzsa, Nagy Levente, Szénási Istvánné, Váradyné Nagy Erika meghívottak.

Csermely Péter levezető elnök köszöntötte a közgyűlésen megjelent tagokat, és megállapította, hogy a közgyűlés határozatképes. Ezek után ismertette az előzetesen megküldött anyag alapján az ülés **napirendi pontjait**.

1. A napirend elfogadása (Csermely Péter)

Az ülés napirendi pontjait a Szövetség tagjai egyhangúan elfogadták, megbízták Csermely Pétert a közgyűlés vezetésével, M. Szilágyi Zsuzsát a **jegyzőkönyv vezetésével** és felkérték Bajzák Eszter nővért a **jegyzőkönyv hitelesítésére** (14/2010 közgyűlési határozat).

2. 2010. májusi közgyűlés jegyzőkönyvének elfogadása (Csermely Péter)

A tagok az **előző közgyűlés jegyzőkönyvét** megismerték, változtatási javaslat nem lévén, egyhangúlag **elfogadták** (15/2010.sz. közgyűlési határozat).

3. Új tag felvétele a Szövetség tagjainak sorába (Csermely Péter)

A tagok megvizsgálták a **Polgár Alapítvány** előzetesen is kiküldött **tagfelvételi kérelmét** (ld. **1. sz. melléklet**), azt annak alapján elfogadásra javasolják. A Közgyűlés nyílt szavazással ellenszavazat nélkül, **egyhangúlag megszavazta az új tag felvételét** (16/2010.sz. közgyűlési határozat).

4. A Szövetség Alapszabályának módosítása: a Szövetség rövidített és új angol nevének bejegyzése (Csermely Péter)

Az előterjesztés (ld. 2. sz. melléklet) kapcsán Bajor Péter javasolta, hogy a rövidített név, ne az előterjesztésben szereplő váltakozó kis-, és nagybetűs írásmóddal, hanem csupa nagybetűs írásmóddal - MATEHETSZ - kerüljön be az Alapszabályba. A Szövetség új, angol nyelvű elnevezése, az előterjesztés szerint: „Association of Hungarian Talent Support Organizations”.

A Közgyűlés a javaslatot, a rövid név tekintetében, az előterjesztéshez képest változtatott, a fentiek szerinti nagybetűs írásmóddal – MATEHETSZ -, az angol név esetében az előterjesztéssel egyezően, valamint az ennek megfelelően, a módosítással egységes szerkezetbe foglalt Alapszabály szövegét egyhangúlag megszavazta. (17/2010. sz. közgyűlési határozat).

5. A Szövetség Etikai Kódexének módosítása

A tagok az előterjesztést (ld. 3. sz. melléklet) egyhangúlag elfogadták (18/2010 sz. közgyűlési határozat).

Egyéb megjegyzés nem lévén, a közgyűlést Csermely Péter bezárta.

Budapest, 2010. szeptember 15.

M. Szilágyi Zsuzsa
jegyzőkönyvvezető

Csermely Péter
levezető elnök

Bajzák Eszter nővér
jegyzőkönyv hitelesítő

1. sz. melléklet
Felvételi Adatlap – Polgár Alapítvány

Ajánlók: Bolyai Műhely Alapítvány, Kutató Diákokért Alapítvány, Kutató Diákok Országos Szövetsége, Magyar Tehetség gondozó Társaság

Szervezeti és Működési szabályzat, II.2. pont: A Tanács tagjai azon Szervezetek, amelyek teljesítik az alábbi feltételeket:

1. tevékenységük során elvégzik a tehetséges, 35 éven aluli fiatalok valamilyen szempont, illetve eredmény alapján történő több (legalább két) lépcsős szelekcióját, és az ilyen módon a különböző szelekciós szintekre került fiatalok, vagy közösségeik munkáját, illetve a fenti kritériumnak megfelelő közösségek munkáját hosszabb időn át folyamatosan segítik;

Kérem, mutassa be röviden (max. 20 sorban) a szervezet a fentieknek megfelelő tevékenységét:

A Polgár Alapítvány az Esélyekért 12-14 éves, a labdarúgásban tehetséges, hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány fiatalok tehetségkutatását és gondozását végzi. A kiválasztás specifikuma a hazai gyakorlattól eltérően az, hogy a tehetségkutató szakembereink egzakt módon, összehasonlítható és követhető értékelést adnak a megfigyelt gyerekről. A kiválasztás több lépcsős, az Alapítvány meghirdet egy tehetségkutató pályázatot, melyre egy a „focihoz értő” ajánlása szükséges (1. kör). Az így pályázó fiatalokat a tehetségkutató egy *válogatáson* megfigyel és értékeli (2.kör). A válogatókon olyan összetett feladatsorokat kell végrehajtania a pályázónak, aminek az elvégzése során a tehetségkutatók képet kapnak a gyerek rész képességeiről, készségeiről, technikai- játék tudásáról, agilitásáról és fizikai felkészültségéről. A különböző gyakorlatok eltérhetnek a futballban megszokott rutinoktól, hogy a felmérő lássa azt is, milyen gyorsan tudnak alkalmazkodni szokatlan helyzetekhez, vagy, hogy mennyire tudják megosztani a figyelmüket, milyen gyorsan értik meg a feladatot. A megfigyelés végére a rész képességeket pontokkal értékelik a szakemberek és így kialakul egy rangsor. A legmagasabb pontszámot elért fiúkat, elhívjuk egy egyhetes edzőtáborba, ahol tovább ismerkedünk velük. Napi két futbal edzésen, forgószínpados edzésterv mellett a futballtudásuk minden részlete jól látható és könnyen kielemezhető (3. kör). A tábor végére a tehetségeink pontjai pontosan megmutatják azt, hogy a további fejlődésük érdekében milyen utánpótlás nevelő központban lenne a helyük. Az alapítványunk felkutatja a gyerekek számára legmegfelelőbb klubot, egyesületet, sportiskolát, akadémiát és alkalmat teremt arra, hogy a felfedezettünk megmutathassa magát ezeken a helyeken. Amennyiben megfelel a kiválasztott helyen, megteremtjük a feltételeit (szakmai, mentori, anyagi támogatás) annak, hogy ott kibontakoztathassa tehetségét. Cél, hogy a tehetséges roma fiatalok bejussanak az általános iskola befejezése után, olyan kiemelt futballakadémiákra, ahol most még a cigányok alulreprezentáltak.

2. munkájuk legalább 100 tehetséges fiatalra kiterjed;

Kérem, számszerűen adja meg, hogy hány fiatalra terjedt ki a szervezet tevékenysége az elmúlt két évben:

A Polgár Alapítvány adatbázisában az 1. körben megfelelt fiatalok száma 488 fő, 2. körben látott és kiértékelt fiatalok száma 401 fő, 121 gyereket vittünk az elmúlt két évben táborba, ők továbbra is a látókörünkben vannak.

3. munkájuk nem csak lokális, hanem több régióra kiterjed;

Kérem, konkrétan adja meg, milyen földrajzi területre terjed ki a szervezet tevékenysége:

A tevékenységünk országos.

Bács-Kiskun megye (1 fő), Baranya megye (46 fő), Békés megye (1 fő), Borsod-Abaúj-Zemplén megye (121), Budapest (79), Csongrád megye (7 fő), Fejér megye (7 fő) Hajdú-Bihar megye (56 fő), Heves megye (30 fő), Jász-Nagykun-Szolnok megye (32 fő), Nógrád megye (11 fő), Pest megye (27 fő), Somogy megye (16 fő), Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (72 fő), Tolna megye (19 fő), Veszprém megye (7 fő).

4. munkájukat legalább két éve folyamatosan végzik;

Kérem, adja meg, hogy a szervezet mikor kezdte meg az 1. pont szerinti tevékenységét:

A Program szakmai előkészítése 2007. novemberében kezdődött. Az első felfedezettünket egy ároktői fiút 2008. július 24-én vittük el a Diósgyőrbe, akkor még NB1-es csapathoz válogatóra. 2008. augusztusában írtuk ki az első országos pályázatot.

5. a tehetségek kiválasztása és segítése a Szervezetek tevékenységének deklarált elemét jelenti;

Kérem, idézze annak a dokumentumnak a megfelelő részét, amely a szervezet tehetséges fiatalok kiválasztását és segítését célzó tevékenységét deklarálja és adja meg, hogy e dokumentum a szervezetnek milyen hivatalos dokumentuma:

"Az Alapítvány tartós közérdekű célját az alábbi konkrét tevékenységekkel valósítja meg:

- 1 kiemelten támogatja a gyerekek és fiatalok oktatását olyan programok támogatásával illetve olyan szolgáltatások biztosításával, amelyek az óvodai ellátás rendszeres igénybevételét, az általános iskolai tanulmányok sikerességét, a lemorzsolódás megakadályozását, a kiemelkedő tehetségek felkutatását és gondozását, valamint a sikeres továbbtanulást elősegítik,"

Polgár Alapítvány az Esélyekért Alapító Okirata

6. a Szervezetek jogi személyek.

Kérem, adja meg, hogy a szervezet hol és milyen jogi személyként lett bejegyezve (nyilvántartási számmal és adószámmal):

A Polgár Alapítvány az Esélyekért közhasznú fokozattal a Fővárosi Bíróságon lett bejegyezve 10435-ös nyilvántartási számmal.

A nyilvántartásba vételről rendelkező jogerős bírósági határozat száma, kelte:

Pk.60870/2007/3, 2007.11.28

Adószám: 18129023-1-41

2. sz. melléklet
Javaslat a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
alapszabályának módosítására

(Előterjesztés a Szövetség 2010. szeptember 15-i közgyűlésére)

A Szövetség rövid és angol nyelvű elnevezése

Az alapszabály II. pontjának jelenlegi szövege:

II. AZ EGYESÜLET NEVE Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
Angol nyelvű elnevezés: Association of Hungarian Support Organizations for Giftedness

Javaslat az alapszabály II. pontjának új szövegére:

II.
AZ EGYESÜLET NEVE
Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége

Rövid elnevezés:

MaTehetSZ

Angol nyelvű elnevezés:

Association of Hungarian Talent Support Organizations

Indoklás:

- Az egyesületi gazdasági iratoknak a Magyar Génius Program miatt történő hihetetlenül nagy növekedése szükségessé teszi egy hivatalos rövid név megjelölését is. E név nem eshet egybe semmilyen korábban használt rövidítéssel (így pl. az MTSZSZ és MATE SZ kiesnek).
- Az angol elnevezést célszerű a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács „Hungarian Talent Support Council” elnevezéséhez igazítani (még azon az áron is, hogy így a Giftedness fogalma kikerül a megnevezésből, ami szakmailag ugyan hibás, de mindkét fogalom – „talented” és „gifted” – együttes szerepeltetése kezelhetetlenül hosszú angol nevet eredményezne.

3. sz. melléklet
Javaslat a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
Etikai Kódexének módosítására

(előterjesztés a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 2010. szeptember 10-i közgyűlésére)

A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (a továbbiakban: Szövetség) 2007. november 8-án elfogadott Etikai Kódexét¹ a Szövetség Etikai Bizottsága a Szövetség elnökével egyetértésben az alábbi négy helyen javasolja módosítani:

1. Az Etikai Kódex egészüljön ki a mellékelt, a „A Szövetség kereteiben folyó tehetségsegítő munka etikai alapelvei” c. résszel, mint 1. ponttal, a jelenlegi pontok sorszámának (értelemszerűen) eggyel való megnövelése mellett.
2. A fenti tartalom bővülés miatt az Etikai Kódex eddigi címe (*A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének a tehetséggondozó pályázatokkal kapcsolatos etikai és összeférhetetlenségi kódexe*) a következőre változzon: *A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének Etikai Kódexe.*
3. Az Etikai Kódex eddigi 5.3. pontjának szövege a kiemelt résszel bővüljön: *„A Szövetséggel tagsági viszonyt létesíteni szándékozó szervezetek a taggá válással egy időben megismerik, és magukra nézve **írásosan vállaltan is** kötelezőnek tekintik az Etikai Kódex rendelkezéseit, ill. vállalják a betartását.”*
4. Az Etikai Kódex Záró Rendelkezései a következő új, 5.5. ponttal bővüljenek (a jelenlegi 5.5. pont számozása ezzel együtt értelemszerűen nőjön eggyel): *A Szövetség munkájához partnerként csatlakozni kívánó szervezeteknek, közösségeknek és magánszemélyeknek legyen lehetősége arra, hogy formálisan is kinyilvánítsák, hogy a Szövetség céljai érdekében végzett tevékenységüket az Etikai Kódexben lefektetett etikai alapelvek szerint kívánják végezni.*

1. A Szövetség kereteiben folyó tehetségsegítő munka alapelvei

A Szövetségen belül az információk tagok közti áramlásával és azok felhasználásával kapcsolatos legfontosabb etikai alapelvek a *nyíltság*, a *szellemi tulajdon tiszteletben tartása* és a *felelős tájékoztatás*.

1.1. A **nyíltság** alapelvének jegyében a Szövetség a rendelkezésére álló eszközökkel segíti a tehetséggondozással kapcsolatos szellemi tulajdon, így különösen a tehetséggondozó módszerek és képzési tartalmak szabad elérhetőségét. A nyíltság mint etikai alapelv a Szövetség munkájában azt jelenti, hogy tagjai elkötelezik magukat eredményeik, adataik és módszereik egymás közti magas színvonalú, profitmentes, ingyenes vagy legfeljebb önköltségi alapon történő megosztására. (Az önköltség fogalmába a szellemi tulajdon egykori kialakításának arányos részéért felszámolt költség csak akkor és annyiban érthető bele, amennyiben a konkrét személy volt a szellemi tulajdon eredeti szerzője.)

A nyíltság jegyében a Szövetség tagjai nyitottak a kompetens kritika hangjára, ill. kritikai észrevételeket a tehetségsegítő munka sikere érdekében, maguk is építő formában fogalmaznak meg. A nyíltság mint a tagok közti kommunikáció jellemzője kiterjed az új

---

¹A kódex szövege innen tölthető le: <http://www.tehetsegpont.hu/dokumentumok/mtsszetikaikodex.doc>

ötletek megosztása és befogadása iránti készség kialakítására és fejlesztésére is, melyet a tagok mind a megosztó, mind a befogadó oldalon, a közös cél sikere érdekében gyakorolnak.

A nyíltság alapelveiben megfogalmazódó megosztás iránti elkötelezettség a megosztó oldaláról a *felelős tájékoztatás*, a befogadó oldaláról a *szellemi tulajdon tiszteletben tartásának* elvével találkozik.

1.2. A **felelős tájékoztatás elvének** értelmében a Szövetség tagjai kiemelt figyelmet fordítanak elért eredményeik, kidolgozott és sikeres módszereik, másokat is segítő adataik, forrásaik stb. megbízható publikálására. A pontos és gyors publikációk egyrészt a szellemi tulajdont védő jogok világos megállapíthatóságát, másrészt az elért eredményekre támaszkodó további fejlesztéseket szolgálják, ezért ezek a Szövetség keretein belül folyó munka sikerének kommunikációs-módszertani zálogának tekintendők. A publikációk műfaja a közölt tartalomnak megfelelően változó lehet, formai kialakításukban a szakterületükön elfogadott szabályok irányadók. A megosztás és felelős tájékoztatás elvének együttes alkalmazása következtében a publikáló fél közvetlen és elsődleges célja nem anyagi előny szerzés vagy a saját karrier építése, hanem a tehetségsegítés közös ügyének szolgálata. A felelős tájékoztatás Szövetségben alkalmazott elve arra is kiterjed, hogy a tagok elkerülik a tartalmilag és mennyiségileg fölösleges publikációk előállítását.

1.3. Az előbbieket szerint publikált tudásbázist ill. jogos tulajdonosát a Szövetségen belül is megilleti a **szellemi tulajdon megbecsülésének alapelve**, továbbá a szellemi tulajdon védelmét szolgáló jogok, értelmezésüket illetően különös tekintettel az erről kiadott 2010. szeptember 10-i Szövetségi állásfoglalásra (ld. ezen előterjesztés folytatása). Ezen alapelv értelmében a Szövetség tagjai a szellemi tulajdon minden formáját az azt megillető tiszteletben részesítik. Kerülik a plágiumot, a publikálatlan vagy forrásmegjelölés nélküli adatok és eredmények felhasználását, illetve az engedélyhez kötött felhasználású publikált adatok és eredmények engedély nélküli alkalmazását. Tevékenységüket a Szövetség tagjai iránti bizalom, ill. a tagok munkáját megillető elismerés jellemzi.

A Szövetség a szerzőség tiszteletben tartása érdekében mindent elkövet azért, hogy a megosztott szellemi tulajdon esetében az eredeti szerző, és az esetleges adaptálásokat, módosításokat elvégzők nevei – egyetértésükkel – minden olyan helyen feltüntetésre (megemlítésre, elismerésre) kerüljenek, ahol a szellemi tulajdonuk felhasználásra kerül.

Irányelvek a tehetséggondozással kapcsolatos szellemi tulajdon megosztásáról és védelméről

*(állásfoglalás-tervezet
a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
2010. szeptember 10-i közgyűlésére)*

A Szellemi Tulajdon Szabályzat és a jogszerzés célja

A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének 2009. május 6-i közgyűlésén elfogadott Szellemi Tulajdon Szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) célként fogalmazza meg a Szövetség által koordinált tehetségsegítő munka során létrehozott szellemi alkotások megfelelő jogi oltalmának biztosítását, a Szövetség által koordinált tehetségsegítő munka során létrehozott szellemi alkotások megfelelő módon történő továbbfejlesztését és hasznosítását, valamint a Magyar Génius Integrált Tehetségsegítő Program keretében létrehozott szellemi alkotások minél szélesebb körű, ingyenes felhasználásának elősegítését.

A Szabályzat a fentiekben túlmenően rögzíti, hogy a Szövetség alapvetően nem törekszik a tehetséggondozó, illetve a tehetséggondozást segítő munka keretében létrehozott szellemi alkotásokhoz fűződő jogok megszerzésére. Ugyanakkor – egyebek mellett – igényt tart mindazon, a Szövetséggel munka- vagy munkavégzésre irányuló egyéb, valamint polgári jogi jogviszonyban álló személyek által létrehozott szellemi alkotáshoz fűződő jogokra, amelyek a Szövetséget a vonatkozó jogszabályok, illetve a Szövetség és az érintett személy között létrejött szerződés alapján megilletik. Ezen utóbbi rendelkezés szerinti jogszerzés elsődleges célja minden esetben az, hogy az így megszerzett (felhasználói) jogokat a Szövetség mások, így különösen a saját kedvezményezettjei számára is biztosítani tudja.

Szerzői művek

A tehetséggondozást segítő munka keretében létrehozott szellemi alkotások jellemzően a Szövetség megbízásából létrejött, illetve ilyen megbízás nélkül a Szövetség részére felajánlott olyan pedagógiai módszertani és leíró szakirodalmi munkák, amelyek célja a tehetséggondozással kapcsolatos ismeretek átadása. Ezen ismeretek – amennyiben írásban rögzítésre kerültek – a szerzői jogi törvény alapján szerzői műnek² minősülnek és a törvény erejénél fogva a megalkotásuktól kezdve jogi oltalom alatt állnak. Ezen szerzői művekhez kapcsolódó jogok eredeti jogosultja minden esetben maga a szerző. Emiatt ezen művek Szövetség általi felhasználásnak, azaz harmadik személyek, tehetségsegítő pontok részére történő átadásának feltétele, hogy a megfelelő időtartamra a szerző a Szövetség javára

---

² *szerzői mű*: a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) a leggyakrabban előforduló műtípusokat sorolja fel. E listán szerepel az irodalmi (pl. szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) mű; a számítógépi programalkotás és a hozzá tartozó dokumentáció (szoftver) akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is; a fotóművészeti alkotás; a térképmű és más térképészeti alkotás; az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve; a műszaki létesítmény terve; az ipari tervezőművészeti alkotás; a gyűjteményes műnek minősülő adatbázis. A védelem ugyanakkor nem a nevesített műtípusokhoz való tartozástól függ, hanem attól, hogy a mű (alkotás) a szerző alkotó tevékenységéből fakadóan egyéni, eredeti jellegű legyen.

kizárólagos vagy nem kizárólagos felhasználási jogot biztosít Magyarországon területére, azzal, hogy a Szövetség jogosult harmadik személyek részére további felhasználási engedélyt adni.

A szerződésben rögzíteni kell a felhasználás módját, célját illetve az esetleges felhasználási díjat is. A szerzői művek legjellemzőbb felhasználási módjai a következők:

- *a többszörözés*, azaz a mű bármely – közvetve vagy közvetlenül megvalósuló – rögzítése, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint egy vagy több másolat készítése a rögzítésről, történjen az bármilyen célból (pl. nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítés, hang- vagy képfelvételek előállítás, sugárzás vagy a vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítés céljából történő rögzítés, a mű tárolása digitális formában elektronikus eszközön, számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítás);
- *a terjesztés*, vagyis a mű eredetijének és másolatainak a közönség számára adásvétel vagy a tulajdon egyéb átruházása révén történő hozzáférhetővé tétele – alapvetően a dologi műpéldányok vonatkozásában.
- *a nyilvános előadás*, vagyis a mű érzékelhetővé tétele jelenlévők számára a nyilvánosság számára hozzáférhető helyen vagy bármely más helyen, ahol a családon és annak társasági, ismerősi körén kívüli személyek gyűlnek vagy gyűlhetnek össze (pl. színpadi előadás, hangverseny, szavalóest, felolvasás, filmalkotás vetítése, stb.);
- *a nyilvánossághoz közvetítés sugárzással vagy másként*, azaz a mű érzékelhetővé tétele távollévők számára hangoknak, képeknek és hangoknak vagy technikai megjelenítésüknek vezeték vagy más hasonló eszköz nélkül megvalósuló átvitelével (földi sugárzás). Sugárzás útján megvalósuló műfelhasználásnak minősül a műholdas sugárzás, a kódolt sugárzás, a vezeték útján – vagy bármely más hasonló eszközzel vagy módon – történő műsorközvetítés. Ide tartozik az az eset is, amikor a művet úgy teszik a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg (internetes hozzáférhetővé tétel);
- *az átdolgozás*, vagyis a mű minden olyan megváltoztatása, amelynek eredményeként az eredeti műből származékos mű jön létre (pl. a mű fordítása, filmre való átdolgozása, a filmalkotás átdolgozása).

A fentiek szerinti felhasználási szerződés útján történő megszerzés az előfeltétele egyebek mellett annak is, hogy a Szövetség az általa a Felnőttképzési Akkreditáló Testületnél (FAT) és a Pedagógus-továbbképzési Akkreditációs Testületnél (PAT) akkreditáltatott, illetve akkreditálás alatt álló továbbképzési programokat bármely képzési intézmény részére átadja, abból a célból, hogy a képzési intézmény a megfelelő akkreditáló testületknél azt a maga nevében akkreditáltathassa. Ezen vagy más célból történő jogátadás esetében is irányadóak a korábban már megfogalmazott feltételek. A Szövetség a szerzők által adott felhasználási engedély birtokában a kedvezményezett személyek és intézmények javára ezen művek tekintetében a képzés időtartamára, de legfeljebb az eredeti felhasználási szerződés időtartamára nem kizárólagos felhasználási jogot biztosíthat, azzal, hogy a képzési intézmény

vagy bármely más kedvezményezett felhasználó nem jogosult harmadik személyek részére további felhasználási engedélyt adni. A Szövetség által továbbadott felhasználási engedély nem érintheti az eredeti szerző személyhez fűződő jogait.

Know-how

A szerzői jog egy szakirodalmi tudományos mű tekintetében is csupán annak külső megjelenésére, azaz annak írásbeli vagy egyéb módon történő reprodukálása ellen biztosít oltalmat, de nem jelentheti akadályát a szakirodalmi műben megfogalmazott módszer gyakorlati megvalósításának.

A Ptk. 87. §-a a közkinccsé még nem vált vagyoni értékű gazdasági, műszaki és szervezési ismeretek és tapasztalatok (know-how³) tekintetében is meghatározott – de erősnek semmiképpen sem nevezhető – jogi oltalmat biztosít. Bár kizárólagosságot biztosító jogkövetkezmények nem fűződnek a know-how-hoz, de a jogosulatlan felhasználással szemben ezek az ismeretek is védelemben részesülnek (pl. titokvédelem), és a jogosult követelheti, hogy az eredményeit elsajátító vagy felhasználó személy részesítse őt az elért vagyoni eredményben.

A gyakorlat különbséget tesz a rögzített, dokumentált formában megjelenő know-how, illetve az ún. „személyes”, azaz csak egy meghatározott személyhez kapcsolódó know-how között is. Mivel tulajdonképpen csak az olyan know-how tekinthető forgalomképesnek és átruházhatónak – illetve van bármilyen remény az érvényesítésére – amely megfogható, az alkotóktól függetlenül is létező formában (írásban vagy elektronikus úton) is rendelkezésre áll, így érdemben a tehetséggondozást segítő munka keretében létrehozott know-how-nak minősülő módszerek és eljárások esetében kizárólag ezzel érdemes foglalkozni.

Ennek megfelelően, ha a Szövetség ezeket a megoldásokat a tevékenysége során fel kívánja használni, akkor a módszert kidolgozó személy(eke)t fel kell hívni a módszer írásba foglalására. Az ily módon rögzített know-how felhasználása tekintetében egyébiránt alapvetően a szerzői művek felhasználására vonatkozóan leírtakat lehet alkalmazni (szerződéskötés stb.).

Fontos azt is látni, hogy know-how esetében a közkinccsé válás a védelmet magát szünteti meg, a védett módszer publikálása, tankönyvben való rögzítése tehát már önmagában a Ptk. által biztosított védelem megszűnése irányába hat. Ezt a körülményt mindenképpen indokolt szem előtt tartani.

Védjegyek és árujelzők

Egyes módszerek esetében a védjegyoltalom megszerzése is megoldás lehet annak biztosítására, hogy az adott módszert más személyek az adott megjelölés (szó, ábra vagy ezek kombinációja) felhasználásával ne alkalmazzassák. Önmagában ez nem zárja ki az eljárás

---

³ – *know-how*: olyan gazdasági, műszaki és szervezési ismeret és tapasztalat, amely a gyakorlatban felhasználható, korlátozottan hozzáférhető, és amelyet az oltalom addig illet meg, amíg közkinccsé nem válik, másra átruházható vagyis forgalomképes. [Ptk. 86. § (4) bekezdés]

más általi megvalósítását, de amennyiben a módszer azonosító funkciójának megerősítését a védjegyoltalom alatt álló megjelölés megvalósította, kisebb lehet az esély a módszer jogosulatlan felhasználására. Adott esetben indokolt lehet, hogy a védjegyoltalom megszerzését – a módszer kidolgozójával egyeztetett módon – maga a Szövetség kezdeményezze. Amennyiben a Szövetség a védjegyjogosult, akkor harmadik személyek számára a védjegyoltalom tárgyát képező megjelölés felhasználására hasznosítási engedélyt adhat, feltéve, hogy az érintett a módszert a Szövetség által meghatározott feltételekkel alkalmazza, illetve valósítja meg a képzést.

Összefoglalás

A Szövetség törekszik arra, hogy az általa szervezett tehetséggondozó, illetve a tehetséggondozást segítő munka keretében létrehozott szellemi alkotások felhasználása minden esetben jogszerűen és a kedvezményezettek javára legcélszerűbb módon történjen. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a képzési segédanyagok, illetve az egyes módszerek leírásai szakirodalmi műként szerzői jogi oltalom alatt állnak. Felhasználásuk minden esetben a vonatkozó felhasználási szerződések alapján történhet, ideértve a szerzők és a Szövetség, valamint a Szövetség és az egyéb felhasználók közötti szerződéseket is. Ezen felhasználási jogviszonyoknak szerződésekkel szabályozottan tisztáknak és egyértelműeknek kell lenniük. A megfelelő eltérésekkel ugyanezt kell alkalmazni az egyes módszerekre tartalmi oltalom biztosító know-how védelemre, illetve adott esetben a védjegyoltalom megszerzésére is.